

gemeente
Zoetermeer

Stadspeiling 2018

Deelrapport persoonlijke gegevens

Stadspeiling 2018

Deelrapport Persoonlijke gegevens

Mei 2018

INHOUDSOPGAVE

1. INLEIDING	1
2. INDIVIDUEN	3
2.1 Leeftijd en geslacht.....	3
2.2 Wijk en buurt.....	4
2.3 Opleidingsniveau	6
2.4 Het huishouden waartoe men behoort	6
2.5 Enkele relaties tussen de kenmerken	8
3. HUISHOUDENS.....	9
3.1 Type en grootte van het huishouden	9
3.2 Leeftijd van de representant	10
3.3 Wijk en buurt.....	10
4. JONGEREN.....	13
4.1 Leeftijd en geslacht.....	13
4.2 Wijk en buurt.....	14
4.3 Opleidingsniveau	16
BIJLAGEN	17

1. INLEIDING

In het najaar van 2018 heeft de sector Onderzoek & Statistiek onder de Zoetermeerse bevolking de 'Stadspeiling 2018' gehouden. Belangrijkste kenmerk van de Stadspeiling is dat er over meerdere onderwerpen vragen worden gesteld. Dit rapport bevat de uitkomsten over het onderwerp 'persoonlijke gegevens'.

Omdat het totale aantal vragen voor de Stadspeiling te groot was voor één vragenlijst, is het onderzoek in drieën gesplitst. In plaats van één zijn er daarom drie steekproeven getrokken van elk 4.000 Zoetermeesters van 18 jaar en ouder (en niet woonachtig in een 'bijzonder woongebouw' of in een woonwagen). Als onderdeel van de Stadspeiling is tevens een peiling onder inwoners van 12 t/m 23 jaar gehouden, verder aangeduid als Jongerenpeiling. Hiervoor is een steekproef van 6.000 jongeren getrokken. Hierbij is ervoor gezorgd dat niemand in meer dan één van de vier steekproeven kon vallen. De door opdrachtgevers aangedragen vragen zijn verdeeld over drie vragenformulieren: A, B en C. Voor de Jongerenpeiling zijn (deels) aparte vragen geformuleerd. Alleen de vragen over de persoonlijke gegevens (zie bijlage 1A voor volwassenen en 1B voor jongeren) zijn in alle formulieren opgenomen.

De vragen over persoonlijke gegevens van de Stadspeiling zijn door 3.273 personen ingevuld, zodat de respons voor dit onderwerp 27,3% bedraagt. In de Jongerenpeiling hebben 943 (een deel van) de vragen over de persoonlijke gegevens beantwoord. De respons voor dat onderdeel komt daarmee uit op 15,7%. Meer informatie over de onderzoeksopzet, de respons en de generaliseerbaarheid van de uitkomsten kunt u vinden in de bijlagen 2 en 3.

Met betrekking tot de achtergrond van de respondenten zijn in de Stadspeiling over de volgende zeven kenmerken vragen gesteld:

- geslacht;
- leeftijd;
- samenstelling van het huishouden waartoe men behoort;
- grootte van het huishouden waartoe men behoort;
- de plaats die men inneemt in het huishouden;
- opleidingsniveau;
- postcode.

Met betrekking tot de achtergrond van de respondenten zijn in de Jongerenpeiling over de volgende vier kenmerken vragen gesteld:

- geslacht;
- leeftijd;
- type onderwijs dat men volgt;
- postcode.

Daarnaast is van de meeste respondenten ook nog bekend in welke wijk en buurt ze wonen. Deze zijn afgeleid uit de door hen opgegeven postcode.

De Stadspeiling is een onderzoek onder individuen. Voor enkele van de achtergrondvariabelen (met name het type huishouden) geldt dat de uitkomsten ook (of vooral) interessant zijn als ze op huishoudensniveau worden gepresenteerd. Dit wordt in dit rapport dan ook gedaan. Daarvoor was het echter wel nodig uit het personenbestand tevens een huishoudensbestand af te leiden. Deze mogelijkheid bestond omdat aan de respondenten o.a. is gevraagd hoe het huishouden waartoe ze behoren is samengesteld en welke plaats zij zelf in dat huishouden innemen.

De toegepaste procedure, die uit twee onderdelen bestaat (een selectie van bepaalde respondenten gevolgd door een 'weging' van hun antwoorden), is in bijlage 4 beschreven. De uitkomsten op individueel niveau staan in hoofdstuk 2, die op huishoudensniveau in hoofdstuk 3. In hoofdstuk 4 staan de uitkomsten van de Jongerenpeiling.

2. INDIVIDUEN

De tabellen in dit hoofdstuk bevatten de uitkomsten van de enquête op individueel niveau.

2.1 Leeftijd en geslacht

Tabel 2.1 geeft de leeftijdssamenstelling van de respondenten in vijfjaarsklassen. Tabel 2.2 bevat een verdeling in vijf leeftijdscategorieën. De gemiddelde leeftijd is 57 jaar.

Tabel 2.1 Respondenten naar leeftijd, absoluut en in %

Leeftijd	Absoluut	In %
18 t/m 19	33	1,0
20 t/m 24	87	2,7
25 t/m 29	138	4,4
30 t/m 34	139	4,4
35 t/m 39	171	5,4
40 t/m 44	167	5,3
45 t/m 49	226	7,1
50 t/m 54	262	8,3
55 t/m 59	353	11,1
60 t/m 64	481	15,2
65 t/m 69	420	13,2
70 t/m 74	352	11,1
75 t/m 79	163	5,1
80 t/m 84	106	3,3
85 t/m 89	61	1,9
90 t/m 94	8	0,3
95+	3	0,1
Subtotaal	3.170	100
Onbekend	103	
Totaal	3.273	

Tabel 2.2 Respondenten naar leeftijd, absoluut en in %

Leeftijd	Absoluut	In %
18 t/m 29	258	8,1
30 t/m 39	310	9,8
40 t/m 49	393	12,4
50 t/m 64	1.096	34,6
65+	1.113	35,1
Subtotaal	3.170	100
Onbekend	103	
Totaal	3.273	

Tabel 2.3 geeft aan hoe de respondenten zijn verdeeld naar geslacht.

Tabel 2.3 Respondenten naar geslacht, absoluut en in %

Geslacht	Absoluut	In %
Man	1.498	46,5
Vrouw	1.723	53,5
Subtotaal	3.221	100
Onbekend	52	
Totaal	3.273	

2.2 Wijk en buurt

De twee tabellen in deze paragraaf geven de verdeling van de respondenten over de wijken respectievelijk de buurten van Zoetermeer.

Tabel 2.4 Respondenten naar woonwijk, absoluut en in %

Wijk	Absoluut	In %
Centrum	497	15,7
Meerzicht	386	12,2
Buytenwegh de Leyens	562	17,8
Seghwaert	399	12,6
Noordhove	248	7,8
Rokkeveen	619	19,6
Oosterheem	437	13,8
Industriegebied	11	0,3
Buitengebied	3	0,1
Subtotaal	3.162	100
Onbekend	111	
Totaal	3.273	

Tabel 2.5 Respondenten naar woonbuurt, absoluut en in %

Buurt	Absoluut	In %
Dorp	138	4,4
Stadscentrum	91	2,9
Palenstein	92	2,9
Driemanspolder	176	5,6
Meerzicht-West	242	7,7
Meerzicht-Oost	144	4,6
Buytenwegh	235	7,5
De Leyens	323	10,3
Seghwaert-Zuid-West	194	6,2
Seghwaert-Noord-Oost	205	6,5
Noordhove-West	112	3,6
Noordhove-Oost	131	4,2
Rokkeveen-West	272	8,7
Rokkeveen-Oost	338	10,8
Oosterheem-Zuid-West	129	4,1
Oosterheem-Noord-Oost	297	9,5
Rokkehage	5	0,2
Lansinghage c.a.	1	0,0
Zoeterhage c.a.	1	0,0
Hoornhage c.a.	4	0,1
Balijbos	0	0,0
Westerpark	0	0,0
Buitengebied-West	3	0,1
Meerpolder	0	0,0
Scheidingszone	0	0,0
Van Tuylpark	0,0	0,0
Subtotaal	3.133	100
Onbekend	140	
Totaal	3.273	

2.3 Opleidingsniveau

Tabel 2.6 geeft aan op welk niveau de respondenten een startkwalificatie hebben behaald. Hierbij wordt een onderverdeling gemaakt naar drie categorieën: (nog) geen startkwalificatie, startkwalificatie en HBO/ WO afgerond. Door problemen met de data kan geen specifiekere uitsplitsing worden weergegeven.

Tabel 2.6 Respondenten naar opleidingsniveau (=hoogst voltooide opleiding), absoluut en in %

Opleidingsniveau*	Absoluut	In %
(Nog) geen startkwalificatie	891	28,0
Startkwalificatie	983	30,9
HBO/ WO	1.310	41,1
Subtotaal	3.184	100
Onbekend	89	
Totaal	3.273	

*Betekenis categorieën:

1) (Nog) geen startkwalificatie: b.v. geen, basisschool, praktijkonderwijs, vmbo, mavo, mulo, LTS, LEAO, LAS.

2) Startkwalificatie: b.v. HAVO, VWO, HBS, MMS, MEAO, MTS HNO, MBO (in de digitale afname is door een fout geen onderscheid gemaakt tussen niveau 1 en niveau 2 en hoger. Niveau 1 is daarom meegerekend als zijnde een startkwalificatie).

3) HBO/ WO: b.v. HEAO, HTS, MO-A, wetenschappelijk onderwijs.

2.4 Het huishouden waartoe men behoort

Tabel 2.7 geeft de verdeling van de respondenten naar het type huishouden waartoe ze behoren.

Tabel 2.7 Respondenten naar het type huishouden waartoe men behoort, absoluut en in %

Type huishouden	Absoluut	In %
Alleenstaande	595	18,4
Twee partners, zonder kind(eren)	1.516	46,8
Twee partners, met kind(eren)	945	29,2
Eénoudergezin (=één volwassene met kind(eren))	165	5,1
Anders	16	0,5
Subtotaal	3.237	100
Onbekend	36	
Totaal	3.273	

Tabel 2.8 laat zien welke plaats de respondent inneemt in zijn of haar huishouden.

Tabel 2.8 Respondenten naar de plaats die men inneemt in het huishouden waartoe men behoort, absoluut en in %

Plaats in het huishouden	Absoluut	In %
Alleenstaande	595	18,4
Eén van de twee partners	2.366	73,0
Als kind	135	4,2
Hoofd van een éénoudergezin	132	4,1
Anders	12	0,4
Subtotaal	3.240	100
Onbekend	33	
Totaal	3.273	

Tabel 2.9 geeft de verdeling van de respondenten naar de grootte van hun huishouden.

Tabel 2.9 Respondenten naar grootte van het huishouden waartoe men behoort, absoluut en in %

Aantal leden dat het huishouden telt	Absoluut	In %
Een	595	18,2
Twee	1.615	49,6
Drie	433	13,3
Vier	447	13,7
Vijf	130	4,0
Zes	29	0,9
Zeven	6	0,2
Subtotaal	3.255	100
Onbekend	18	
Totaal	3.273	

2.5 Enkele relaties tussen de kenmerken

Deze paragraaf bevat enkele kruistabellen waarin steeds twee kenmerken van de respondenten met elkaar in verband zijn gebracht.

Tabel 2.10 Respondenten: opleidingsniveau, naar leeftijd, in %

Opleidingsniveau*	Leeftijd					Totaal
	18 t/m 29	30 t/m 39	40 t/m 49	50 t/m 64	65+	
(Nog) geen startkwalificatie	25	16	53	287	488	869
Startkwalificatie	134	105	136	348	237	960
HBO/ WO	96	185	199	443	347	1.270
Totaal	255	306	388	1.078	1.072	3.099

*Zie tabel 2.6 voor de betekenis van de niveaus

Tabel 2.11 Respondenten: opleidingsniveau, naar geslacht, in %

Opleidingsniveau*	Geslacht		
	Man	Vrouw	Totaal
(Nog) geen startkwalificatie	325	554	879
Startkwalificatie	449	523	972
HBO/ WO	691	599	1.290
Aantal respondenten	1.465	1.676	3.141

*Zie tabel 2.6 voor de betekenis van de niveaus

Tabel 2.12 Respondenten naar woonbuurt, absoluut en in %

Buurt	Opleidingsniveau			Totaal
	(Nog) geen startkwalificatie	Startkwalificatie	HBO/ WO	
Centrum	185	129	169	483
Meerzicht	141	113	112	366
Buytenwegh de Leyens	153	149	253	555
Seghwaert	105	127	161	393
Noordhove	59	75	108	242
Rokkeveen	148	202	259	609
Oosterheem	73	154	203	430
Industriegebied	5	2	4	11
Buitengebied	1	1	1	3
Totaal	870	952	1.270	3.092

*Zie tabel 2.6 voor de betekenis van de niveaus.

3. HUISHOUDENS

De tabellen in dit hoofdstuk geven informatie over de Zoetermeerse huishoudens. Deze informatie is van indicatieve aard. Dat komt niet alleen omdat ze afkomstig is van steekproefonderzoek (met een geringe respons) maar ook omdat, zoals in de inleiding en in bijlage 4 is uiteengezet, voor het verkrijgen van de informatie het personenbestand moest worden omgezet in een huishoudensbestand.

De informatie in dit hoofdstuk heeft alleen betrekking op de vier huishoudenstypen die in tabel 3.1 staan vermeld.

3.1 Type en grootte van het huishouden

Tabel 3.1 geeft de verdeling van de huishoudens naar het type huishouden.

Tabel 3.1 Huishoudens naar type, in %

Type huishoudens	In %
Alleenstaande	31,2
Twee partners, zonder kind(eren)	39,8
Twee partners, met kind(eren)	22,1
Eénoudergezin (=één volwassene met kind(eren))	6,9
Totaal	100

Tabel 3.2 geeft de verdeling van de huishoudens naar de omvang van het huishouden.

Tabel 3.2 Huishoudens naar grootte, in %

Aantal leden huishouden	In %
Een	31,2
Twee	43,0
Drie	11,5
Vier	10,4
Vijf	3,0
Zes	0,7
Zeven	0,1
Totaal	100

3.2 Leeftijd van de representant

De representant van het huishouden is degene die de enquêtevragen heeft beantwoord. Bij de tweepartnerhuishoudens (al of niet met kinderen) is dat één van de twee partners. Bij de éénoudergezinnen, en uiteraard bij de éénpersoonshuishoudens, is het hoofd van het huishouden de representant. Kinderen worden hierbij niet meegerekend.

Tabel 3.3. geeft de verdeling van de huishoudens naar de leeftijd van de representant.

Tabel 3.3 Respondenten naar leeftijd, absoluut en in %

Leeftijd	In %
18-29	4,8
30-39	9,2
40-49	12,8
50-59	20,1
60-69	28,9
70-79	17,3
80-89	6,4
90+	0,5
Totaal	100

3.3 Wijk en buurt

De twee tabellen in deze paragraaf geven de verdeling van de huishoudens over de wijken respectievelijk de buurten van Zoetermeer.

Tabel 3.4 Respondenten naar woonwijk, in %

Wijk	In %
Centrum	17,6
Meerzicht	13,0
Buytenwegh de Leyens	18,0
Seghwaert	12,1
Noordhove	7,5
Rokkeveen	18,5
Oosterheem	12,9
Industriegebied	0,3
Buitengebied	0,1
Totaal	100

Tabel 3.5 Respondenten naar woonbuurt, in %

Buurt	In %
Dorp	4,5
Stadscentrum	3,6
Palenstein	3,4
Driemanspolder	6,2
Meerzicht-West	7,7
Meerzicht-Oost	5,4
Buytenwegh	7,6
De Leyens	10,4
Seghwaert-Zuid-West	6,3
Seghwaert-Noord-Oost	5,9
Noordhove-West	3,4
Noordhove-Oost	4,0
Rokkeveen-West	8,4
Rokkeveen-Oost	9,9
Oosterheem-Zuid-West	3,9
Oosterheem-Noord-Oost	8,8
Rokkehage	0,2
Lansinghage c.a.	0,2
Zoeterhage c.a.	0,0
Hoornerhage c.a.	0,1
Balijbos	0,0
Westerpark	0,0
Buitengebied-West	0,1
Meerpolder	0,0
Scheidingszone	0,0
Van Tuyllpark	0,0
Totaal	100

4. JONGEREN

De tabellen in dit hoofdstuk bevatten de uitkomsten van de jongerenenquête op individueel niveau.

4.1 Leeftijd en geslacht

Tabel 4.1 geeft de leeftijdssamenstelling van de respondenten in driejaarsklassen. Tabel 4.2 bevat een verdeling in twee leeftijdscategorieën. De gemiddelde leeftijd is 17 jaar.

Tabel 4.1 Respondenten naar leeftijd, absoluut en in %

Leeftijd	Absoluut	In %
12 t/m 14	258	29,3
15 t/m 17	275	31,2
18 t/m 20	200	22,7
21 t/m 23	148	16,8
Subtotaal	881	100
Onbekend	62	
Totaal	943	

Tabel 4.2 Respondenten naar leeftijd, absoluut en in %

Leeftijd	Absoluut	In %
12 t/m 17	533	60,5
18 t/m 23	348	39,5
Subtotaal	881	100
Onbekend	62	
Totaal	943	

Tabel 4.3 geeft aan hoe de respondenten zijn verdeeld naar geslacht.

Tabel 4.3 Respondenten naar geslacht, absoluut en in %

Geslacht	Absoluut	In %
Man	397	45,4
Vrouw	478	54,6
Subtotaal	875	100
Onbekend	68	
Totaal	943	

4.2 Wijk en buurt

De twee tabellen in deze paragraaf geven de verdeling van de respondenten over de wijken respectievelijk de buurten van Zoetermeer.

Tabel 4.4 Respondenten naar woonwijk, absoluut en in %

Wijk	Absoluut	In %
Centrum	100	11,8
Meerzicht	93	11,0
Buytenwegh de Leyens	121	14,3
Seghwaert	102	12,1
Noordhove	82	9,7
Rokkeveen	161	19,0
Oosterheem	183	21,6
Industriegebied	2	0,2
Buitengebied	2	0,2
Subtotaal	846	100
Onbekend	97	
Totaal	943	

Tabel 4.5 Respondenten naar woonbuurt, absoluut en in %

Buurt	Absoluut	In %
Dorp	35	4,2
Stadscentrum	8	1,0
Palenstein	28	3,3
Driemanspolder	29	3,4
Meerzicht-West	66	7,8
Meerzicht-Oost	27	3,2
Buytenwegh	45	5,4
De Leyens	76	9,0
Seghwaert-Zuid-West	49	5,8
Seghwaert-Noord-Oost	53	6,3
Noordhove-West	30	3,6
Noordhove-Oost	50	5,9
Rokkeveen-West	66	7,8
Rokkeveen-Oost	93	11,1
Oosterheem-Zuid-West	43	5,1
Oosterheem-Noord-Oost	139	16,5
Rokkehage	0	0,0
Lansinghage c.a.	0	0,0
Zoeterhage c.a.	1	0,1
Hoornerhage c.a.	1	0,1
Balijbos	1	0,1
Westerpark	0	0,0
Buitengebied-West	1	0,1
Meerpolder	0	0,0
Scheidingszone	0	0,0
Van Tuylpark	0	0,0
Subtotaal	841	100
Onbekend	102	
Totaal	943	

4.3 Opleidingsniveau

Tabel 4.6 geeft aan op welk niveau de respondenten een opleiding volgen.

Tabel 4.6 Respondenten naar opleiding, absoluut en in %

Opleiding	Absoluut	In %
Basisschool	8	1,0
Praktijkonderwijs	9	1,1
VMBO TL / MAVO	72	8,6
VMBO basis / kader	43	5,1
HAVO	121	14,5
VWO	216	25,8
MBO	136	16,2
HBO	124	14,8
Wetenschappelijk Onderwijs	76	9,1
HAVO / VWO	20	2,4
Overig	12	1,4
Subtotaal	837	100
Onbekend	106	
Totaal	943	

BIJLAGEN

Bijlage 1A.

Gedeelte van de vragenlijst van de Stadspeiling 2018

Betreft alleen de vragen over de persoonlijke gegevens van de respondent.¹

111. Bent u een man of een vrouw?

- 1. man
- 2. vrouw
- 3. anders / dat wil ik niet zeggen

112. Wat is uw leeftijd?

jaar

113. Wat is uw hoogste voltooide opleiding? (papieren versie)

- 1. geen
- 2. basisschool, lagere school
- voortgezet onderwijs, namelijk:*
- 3. praktijkonderwijs
- 4. vmbo-basis, -kader, -gl of vergelijkbaar (lts, lhno, leao)
- 5. vmbo-tl, mavo, mulo of vergelijkbaar
- 6. havo, mms of vergelijkbaar
- 7. vwo, hbs of vergelijkbaar
- vervolgonderwijs, namelijk:*
- 8. mbo (niveau 1)
- 9. mbo (niveau 2, 3, 4)
- 10. hbo
- 11. wetenschappelijk onderwijs
- 12. weet niet / anders, namelijk:

149. Wat is uw hoogste voltooide opleiding? (digitale versie)

- geen
- lager algemeen onderwijs (lagere school, basisschool)
- middelbaar algemeen onderwijs (bijv. MULO, MAVO, VGLO, VMBO_T)
- hoger algemeen onderwijs (bijv. HBS, VWO, MMS, HAVO)
- lager beroepsonderwijs (bijv. LEAO, LTS, LHNO, LAS, VMBO)
- middelbaar beroepsonderwijs (bijv. MEAO, MTS, MHNO)
- hoger beroepsonderwijs (bijv. HEAO, HTS, MO-A)
- wetenschappelijk onderwijs

¹ De vraagnummering is die uit Stadspeiling A.

anders, namelijk:

Weet niet

114. Waaruit bestaat het huishouden waartoe u behoort?

1. alleenstaande → ga naar vraag 117

2. twee partners, zonder kind(eren) → ga naar vraag 117

3. twee partners, met kind(eren)

4. éénoudergezin (= één volwassene met kind(eren))

5. anders, namelijk:

6. weet niet

115. Wat is uw plaats in het huishouden?

1. één van de twee partners

2. hoofd van het éénoudergezin

3. kind

4. anders, namelijk:

5. weet niet

116. Uit hoeveel personen bestaat uw huishouden?

personen

117. Wat is uw postcode?

Bijlage 1B.

Gedeelte van de vragenlijst van de Jongerenpeiling 2018

Betreft alleen de vragen over de persoonlijke gegevens van de respondent.

1b. Welk onderwijs volg je?

- 1. basisschool
- 2. praktijkonderwijs
- 3. VMBO TL / MAVO
- 4. VMBO overig
- 5. HAVO
- 6. VWO
- 7. MBO
- 8. HBO
- 9. wetenschappelijk onderwijs
- 10. anders, namelijk:

131. Ben je een man of een vrouw?

- 1. man
- 2. vrouw
- 3. anders / dat wil ik niet zeggen

132. Wat is je leeftijd?

  Jaar

133. Wat is je postcode?

Bijlage 2.

Populatie, steekproef, veldwerk en respons.

Voor de enquête zijn midden juli 2018 uit de bevolkingsadministratie drie steekproeven getrokken van elk 4.000 Zoetermeeders die per 1 september 2018 18 jaar of ouder waren en niet in een bijzonder woongebouw verbleven (zoals een bejaardenoord, gevangenis of een gezinsvervangend tehuis). Drie steekproeven, omdat het aantal vragen zo groot was dat het beter leek ze over drie vragenlijsten te verdelen. Het vragenblok over de persoonlijke gegevens is in elk van de drie vragenlijsten opgenomen. Tevens is er speciaal voor de jongerenpeiling een steekproef getrokken onder Zoetermeerse jongeren die per 1 september 2018 12 t/m 23 jaar oud waren. Omdat de respons onder jongeren lager ligt, is een grotere steekproef van 6.000 personen getrokken.

Rond 14 september 2018 hebben deze personen een uitnodiging ontvangen met een inlogcode voor één van de drie vragenlijsten evenals een papieren vragenlijst. Rond 3 oktober 2018 is een rappel bezorgd bij degenen die de vragenlijst nog niet (volledig of gedeeltelijk) hadden ingevuld. Het rappel meldde dat de vragenlijst tot en met 14 oktober 2018 kon worden ingevuld. Deze deadline is echter niet strikt gehanteerd. Digitaal was het mogelijk de vragenlijst tot 5 november in te vullen.

Van de 12.000 steekproefpersonen in de stadspeiling hebben er 3.371 de enquête, al dan niet volledig, ingevuld. De enquête werd door 1.300 personen digitaal ingevuld en 2.071 deden dat schriftelijk. De respons voor de gehele enquête komt daarmee uit op 28,1%. Van de 3.371 respondenten hebben er 3.273 (een deel van) de vragen over de persoonlijke gegevens beantwoord. De respons voor dat onderdeel komt daarmee uit op 27,3%.

Van de 6.000 steekproefpersonen in de jongerenpeiling hebben er 956 de enquête, al dan niet volledig, ingevuld. De enquête werd door 380 personen digitaal ingevuld en 576 deden dat schriftelijk. De respons voor de gehele enquête komt daarmee uit op 15,9%. Van de 956 respondenten hebben er 943 (een deel van) de vragen over de persoonlijke gegevens beantwoord. De respons voor dat onderdeel komt daarmee uit op 15,7%.

In de tabel A zijn de Zoetermeerse bevolking, de steekprofeenheden en de respondenten naast elkaar gezet naar de gecombineerde kenmerken leeftijd en geslacht, vanaf 18 jaar.

Tabel A *Bevolking Zoetermeer, steekprofeenheden en respondenten, 18 jaar en ouder, naar leeftijd en geslacht*

Geslacht	Leeftijd	Bevolking	Personen in steekproef	Respondenten
Man	18 < 30	9,1%	9,2%	3,5%
Vrouw	18 < 30	8,7%	8,4%	4,7%
Man	30 < 40	7,7%	7,4%	4,1%
Vrouw	30 < 40	8,1%	8,2%	5,7%
Man	40 < 50	7,7%	7,8%	5,6%
Vrouw	40 < 50	8,5%	8,1%	6,6%
Man	50 < 65	13,2%	13,4%	15,1%
Vrouw	50 < 65	14,4%	14,9%	19,5%
Man	65+	10,5%	10,6%	18,3%
Vrouw	65+	12,1%	12,0%	17,0%
Totaal		100%	100%	100%
Aantal		98.864	12.000	3.141*

*132 van de 3.273 respondenten hebben geslacht en/of leeftijd niet opgegeven.

Geslacht en leeftijd, in %, van: de Zoetermeerse bevolking van 18 jaar en ouder (per 1-1-2018); de personen in de steekproef (per 1-9-2018); de respondenten (volgens opgave van de respondent).

In de tabel B zijn de Zoetermeerse bevolking, de steekprofeenheden en de respondenten naast elkaar gezet naar de gecombineerde kenmerken leeftijd en geslacht voor de groep 12 t/m 23-jarigen..

Tabel B Bevolking Zoetermeer, steekprofeenheden en respondenten, 12 t/m 23 jaar, naar leeftijd en geslacht

Geslacht	Leeftijd	Bevolking	Personen in steekproef	Respondenten
Man	12 t/m 14	12,8%	13,2%	14,2%
Vrouw	12 t/m 14	12,2%	12,3%	15,0%
Man	15 t/m 17	13,5%	13,3%	14,1%
Vrouw	15 t/m 17	12,9%	13,0%	17,2%
Man	18 t/m 20	12,9%	13,2%	10,1%
Vrouw	18 t/m 20	11,7%	11,7%	12,6%
Man	21 t/m 23	12,6%	12,5%	7,1%
Vrouw	21 t/m 23	11,4%	10,9%	9,8%
Totaal		100%	100%	100%
Aantal		17.370	6.000	874*

*69 van de 943 respondenten hebben geslacht en/of leeftijd niet opgegeven.

Geslacht en leeftijd, in %, van: de Zoetermeerse bevolking van 12 t/m 23 jaar (per 1-1-2018); de personen in de steekproef (per 1-9-2018); de respondenten (volgens opgave van de respondent).

Bijlage 3.

Betrouwbaarheid en nauwkeurigheid.

De in dit verslag opgenomen uitkomsten hebben betrekking op de 3.273 respondenten of op bepaalde categorieën daarvan. Over de 'werkelijkheid', dat wil zeggen de situatie in de totale populatie van Zoetermeerse 18-plussers (begin 2018 op 98.864 personen), kunnen alleen uitspraken worden gedaan in de vorm van schattingen. Ditzelfde geldt voor de uitkomsten met betrekking tot de 943 jongeren in de leeftijd van 12 t/m 23 jaar (totale populatie in Zoetermeer was begin 2018 17.370).

Schattingen kunnen in de vorm van puntschattingen en intervallschattingen worden gedaan. Bij een puntschatting, dat wil zeggen een schatting in de vorm van één getal, ligt het voor de hand als benadering van de werkelijkheid het getal uit de enquête te nemen.

Wanneer in de respons bijvoorbeeld 40% een bepaald kenmerk heeft, wordt dan aangenomen dat dit ook in de populatie 40% zal zijn. Een dergelijke puntschatting van een percentage zal bijna altijd in meer of mindere mate van de werkelijkheid afwijken.

Wanneer het gaat om ongewogen uitkomsten (in dit rapport zijn dat de uitkomsten in hoofdstuk 2 en 4) kan de kans op een verkeerde schatting aanzienlijk worden teruggebracht door de werkelijkheid te schatten in de vorm van intervallen (intervallschattingen).

Het is daarbij, met behulp van statistische formules, mogelijk de grootte van een interval zodanig rond de enquête-uitkomst (bijvoorbeeld rond een percentage) te kiezen dat met een bepaalde mate van zekerheid (veelal 'betrouwbaarheid' genoemd) kan worden aangenomen dat het werkelijke percentage zich binnen dat interval bevindt.

In onderstaande tabel is voor verschillende aantallen respondenten en voor verschillende percentages weergegeven wat de nauwkeurigheidsmarges zijn. Het gaat daarbij om de marges bij 95% betrouwbaarheid. Dit betekent dat als de steekproeftrekking en het onderzoek vele malen zouden worden herhaald, het berekende nauwkeurigheidinterval in minstens 95 van de 100 gevallen de werkelijke waarde zou bevatten.

Enkele voorbeelden ter verduidelijking:

- stel dat van alle (3.273) respondenten 30% kenmerk A heeft. In werkelijkheid (dus in de totale populatie Zoetermeesters van 18 jaar en ouder) zal dit percentage dan met 95% zekerheid liggen tussen 28,4 en 31,6%.
- stel dat van alle respondenten er 50 kenmerk X hebben. Als van deze 50 personen 60% van het vrouwelijk geslacht is dan kan met 95% zekerheid gesteld worden dat van alle Zoetermeerse 18-plussers met kenmerk X tussen de 46,4% en 73,6% een vrouw is.

Procentpunten waarmee de werkelijke percentages (dus die in de populatie) maximaal kunnen afwijken van die in de respons. (Bij een betrouwbaarheidsniveau van 95%)

Aantal respondenten	Percentages in de respons				
	10% of 90%	20% of 80%	30% of 70%	40% of 60%	50%
50	8,3	11,1	12,7	13,6	13,9
100	5,9	7,8	9,0	9,6	9,8
200	4,2	5,5	6,4	6,8	6,9
300	3,4	4,5	5,2	5,5	5,7
400	2,9	3,9	4,5	4,8	4,9
500	2,6	3,5	4,0	4,3	4,4
600	2,4	3,2	3,7	3,9	4,0
700	2,2	3,0	3,4	3,6	3,7
800	2,1	2,8	3,2	3,4	3,5
900	2,0	2,6	3,0	3,2	3,3
1.000	1,9	2,5	2,8	3,0	3,1
1.100	1,8	2,4	2,7	2,9	3,0
1.200	1,7	2,3	2,6	2,8	2,8
1.300	1,6	2,2	2,5	2,7	2,7
1.400	1,6	2,1	2,4	2,6	2,6
1.500	1,5	2,0	2,3	2,5	2,5
1.600	1,5	2,0	2,2	2,4	2,5
1.700	1,4	1,9	2,2	2,3	2,4
1.800	1,4	1,8	2,1	2,3	2,3
1.900	1,3	1,8	2,1	2,2	2,2
2.000	1,3	1,8	2,0	2,1	2,2
2.100	1,3	1,7	2,0	2,1	2,1
2.200	1,3	1,7	1,9	2,0	2,1
2.300	1,2	1,6	1,9	2,0	2,0
2.400	1,2	1,6	1,8	2,0	2,0
2.500	1,2	1,6	1,8	1,9	2,0
2.600	1,2	1,5	1,8	1,9	1,9
2.700	1,1	1,5	1,7	1,8	1,9
2.800	1,1	1,5	1,7	1,8	1,9
2.900	1,1	1,5	1,7	1,8	1,8
3.000	1,1	1,4	1,6	1,8	1,8
3.100	1,1	1,4	1,6	1,7	1,8
3.273	1,0	1,4	1,6	1,7	1,7

Benadrukt moet worden dat het bovenstaande alleen van toepassing is op ongewogen resultaten. Dat betekent dat voor de in hoofdstuk 3 vermelde resultaten, dus die op huishoudensniveau, geen nauwkeurigheidintervallen kunnen worden berekend.

Bijlage 4.

Vertaling van persoons- naar huishoudensniveau.

De in dit rapport gepresenteerde uitkomsten op huishoudensniveau zijn op de volgende wijze bepaald.

De omnibus is een onderzoek onder individuen. Om uitkomsten op huishoudensniveau te kunnen berekenen, moest worden gewerkt met een specifiek deel van de respondenten, waarop bovendien een zogenaamde wegingsprocedure moest worden toegepast. Beide bewerkingen worden hieronder toegelicht.

Respondenten naar samenstelling van het huishouden waartoe zij behoren en naar de plaats die zij in dat huishouden innemen, absolute cijfers en het gewicht dat hen wordt toegekend.

Nr.	Samenstelling van het huishouden	Plaats van respondent in het huishouden	Aantal	Gewicht
1	Alleenstaande	Alleenstaande bewoner	595	1,0
2	Twee partners, zonder kind(eren)	Eén van de twee partners	1.516	0,5
3	Twee partners, met kind(eren)	Eén van de twee partners	842	0,5
4	Eénoudergezin	Hoofd	132	1,0
5	Twee partners, met kind(eren)	Kind	96	-
6	Eénoudergezin	Kind	32	-
7	Twee partners, met kind(eren)	Anders/Onbekend	0	-
8	Eénoudergezin	Anders/Onbekend	0	-
9	Onbekend/Anders	Overig	22	-
Totaal			3.235	

De selectie van individuen is gemaakt aan de hand van bovenstaande tabel, waarin de 3.235 respondenten zijn ondergebracht in negen verschillende klassen. Deze classificatie is gebaseerd op de samenstelling van het huishouden waartoe zij behoren en op de plaats die zij daarin zelf innemen. Geselecteerd zijn alleen de (3.085) respondenten uit de eerste vier klassen. Daarvan is bekend dat ze, alleen of samen met een partner, aan het hoofd van het huishouden staan.

Nu nog de weging. Als we namelijk met de selectie zouden volstaan, maken we een fout. De huishoudens met twee partners aan het hoofd (categorie 2 en 3) zouden op die manier zijn oververtegenwoordigd. Want die huishoudens hebben een tweemaal zo grote kans gehad om in de (personen)steekproef van de omnibus te vallen als die van de categorieën 1 en 4.

Dit is opgelost door deze twee groepen elk maar voor de helft 'mee te laten wegen' in de betreffende analyses. In technisch jargon: de respondenten uit die groepen hebben elk een wegingscoëfficiënt van 0,5 meegekregen. Die uit de andere twee categorieën is een coëfficiënt van 1,0 toegekend.